

var i Gaar i høj Grad krigslysten, og det ærede Medlem, som vist paa Bunden er en overordentlig elskværdig Mand og vist ikke mente det saa slemt med sin Pisk og alt det andet onde, han havde fremme her, ivrede mod visse Bestemmelser i Lovforslaget, særlig Bestemmelserne om Boligforholdene. Han vilde ikke have Kontrol, han vilde ikke have, at Folk kom løbende for at se, om Karlekamrene nu ogsaa vare indrettede efter Lovens Forskrifter o. s. v. Jeg ved ikke, hvorfor det ærede Medlem er saa meget derimod, for hvis man ikke har noget at frygte af Kontrollen, synes jeg, man meget gerne kunde aabne Døren og sige: Vær saa god, kom indenfor. Hvis man derimod har noget at frygte, hvis man ikke har sine Ting i Orden, saa er Kontrollen naturligvis mindre behagelig. (Afbrydelse af Ravn.) Jeg tror ikke, det ærede Medlem har det saa slemt, at han er bange for Kontrol. Jeg vil allerhelst tro det bedste om mine Medmennesker, ogsaa om det ærede Medlem fra Gudme. Men det ærede Medlem har ikke nogen reel Ret til at modsætte sig, at den Stand, han tilfældigvis tilhører, underkastes lignende Bestemmelser som dem, der gælde i andre Dele af vor Lovgivning. I en Mængde andre Forhold have vi Kontrol og Lovgivning. Vi have Fabrikloven, og de tilsynsførende gaa rundt i Fabrikker og Værksteder og paase, at dens Forskrifter overholdes, for at der kan ydes Arbejderne den Beskyttelse, der er nødvendig for dem. Vi have Lærlingeloven, som giver Forskrifter med Hensyn til Lærlingeforholdet, altsaa for de umyndiges Vedkommende, dem mellem 14 og 18 Aar, og ogsaa med denne Lovs Overholdelse føres der Tilsyn. Vi have Loven om Tilsyn med Dampmaskiner, Loven om Arbejde i Bagerier og Søløven, som paa en Maade er et Sidestykke til Tyendeloven. Jeg erkender, at vor Søløve i højeste Grad trænger til at blive reformeret, og jeg haaber, at hvis det lykkes at gennemføre en Lovgivning om det Forhold, vi her have at gøre med, det saa ikke vil vare alt for længe, inden vi ogsaa komme til en stærkt gennemgribende Reform af Søløven. Men jeg ønsker ikke Søløven ophævet i alle dens Enkeltheder, jeg ønsker, at den Beskyttelse, som det søfarende Mandskab kan gøre Krav paa, maa blive udvidet og gjort effektivt.

Der kunde nævnes forskellige andre Arter af Lovbestemmelser, der gribe ind saa i det ene, saa i det andet Forhold. Der er Ulykkesforsikringsbestemmelserne, og der er bebudet en Lovgivning om Arbejdsanvisning. Man kan i og for sig kalde alle disse bestaaende Love Undtagelseslove, de indeholde Kontrol, de indeholde Beskyttelse, men vi Socialdemokrater have i hvert Fald den Opfattelse, at det er gavnligt, ja nødvendigt at have saadanne Love, og vi tro, at det vilde være lidet heldigt for Samfundet, først og fremmest for den arbejdende Stand, om det skulde undvære denne Lovgivning. Jeg kan, som sagt, ikke se noget berettiget i, at en enkelt Klasse Medborgere vil være fri for alle saadanne Love og Kontrolbestemmelser, naar det dog er en Kendsgerning, at vi gennem mange Aar have lovgivet for at beskytte den svagere Part. Ogsaa de Herrer, der tilhøre det samme Parti som det ærede Medlem fra Gudme, have været med i denne Lovgivning, der, om jeg saa maa sige, gik ud over Industri, Haandværk, Handel og Søfart. Jeg synes derfor, at det er uberettiget, at man ikke vil have Kontrol for Landbruget. Det maa virkelig underkaste sig Bestemmelser svarende til dem, der nu ere indførte for andre Erhverv. Det ærede Medlem fra Gudme (Ravn) sagde, at han vilde have personlig Frihed — naturligvis fortrinnsvis for den Stand, han tilhører —, og jeg erkender, at personlig Frihed er udmærket, saa længe den ikke træder andres berettigede Interesser for nær. Gaardmanden maa for mig beholde sin personlige Frihed, saa længe denne personlige Frihed ikke træder Tyendets Interesser saa nær, at det kan beklage sig. Den personlige Frihed bør dog ikke omfatte Retten til at give Karle og Piger, der skulle gøre Arbejde for en, slette Opholdsrum og Sovesteder, thi da gaar det ud over Tyendet som Arbejder og som Menneske, og da har man ikke Lov til at hævde den personlige Frihed i dens fulde Konsekvens.

Det ærede Medlem fra Faaborg (R. Christiansen) ønskede Skudsmaalsbøger eller Tjenestebøger bibeholdt. Det ærede Medlem kræver altsaa opretholdt et Undtagelsesforhold, der ikke gælder for andre Arbejdere end netop for dem, der betegnes som Tyende. Men selv om vi se bort fra den Urimelighed, at der er et saadant Und-